കവണാമയം ൧൧

അംബരീഷചരിതം

ഇതിൽ

ഭാഷാപോഷണാഭിലാഷിയായ

കടത്തനാട്ട് ഉദയവർമ്മതമ്പുരാന്റെ

കല്പനപ്രകാരം

വാമാപുരം

മയരഞ്ഞിയി അച്ചുക്കൂട്ടത്തിൽനിന്നു

ടി- കേളുക്കുറുപ്പ്പിയാൾ

അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധംചെയ്യപ്പെട്ടത

൧൦൮൭

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി
മലയാള ഭാഷാ
പരിഷ്കരണ കേന്ദ്രം
ലൈബ്രറി
തൃശൂർ

കവനോദയം ൧൧

അംബരീഷചരിതം

ഇതൾ

ഭാഷാപോഷണാഭിലാഷിയായ

കടത്തനാട്ട് ഉദയവർമ്മത്തമ്പുരാന്റെ

കല്പനപ്രകാരം

നാദാപുരം

ജനരഞ്ജിനി അച്ചുക്കൂട്ടത്തിൽനിന്ന

ടി- കേളുക്കുറുപ്പിനാൽ

അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധംചെയ്യപ്പെട്ടത

൧൮൭൨

അവതാരിക

കവനോദയത്തിൽ ചേൎത്തുവരുന്ന കൃതികൾക്കൊക്കേയും ഓരോ അവതാരികകൂടി വേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചതു ചിലസംഗതികളിൽ ഞങ്ങൾക്കു വളരേ എളുപ്പമായി വരുന്നുണ്ട്. ഗ്രന്ഥകൎത്താവിന്റെ പേരു വിവരമില്ലാത്ത സംസ്കൃതകൃതികളെല്ലാം കാളിദാസന്റേ വകയാക്കി പറയുമ്പോലേ, ആമാതിരിയിൽ കിട്ടുന്ന തുള്ളക്കഥകളൊക്കേയും കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടേ പേരിൽ രജിസ്തചെയ്യുന്നതും അത്ര അസാധാരണമല്ല. ഈ നിലയിലുള്ള ഒരു കഥയാണ ഈ "അംബരീഷചരിതം" തുള്ളപ്പാട്ടു എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുതന്നേ ഇതു നമ്പ്യാരുടേ സ്വയംകൃതിയെന്നോ അല്ലെന്നോ ഞങ്ങൾക്കു പൂൎണ്ണവിവരം കിട്ടീട്ടില്ലെന്ന സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടേ ചരിത്രം പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതാകയാലും വിശേഷിച്ച് ഈ അവസരം സംശയഗ്രസ്തമാകയാലും നമ്പ്യാരുടേ ചരിത്രവിവരണം ഇവിടേ ആവശ്യമുണ്ടെന്ന തോന്നുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു സൂക്ഷ്മമായ വിവരം കിട്ടുന്ന കാലത്തോളം ഈ കൃതിയുടേ (പ്രസ്തകത്തിന്റേതല്ല) പകർപ്പവകാശം കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടേ തറവാട്ടിലേക്കുതന്നേ നിൎത്തുന്നതിന്ന ഞങ്ങൾ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു.

കവനോദയപ്രവൎത്തകന്മാർ

അംബരീഷചരിതം

തുള്ളൽ

ഭാസുരപീഠന്മാരാകുന്ന മ
ഹീസുരവരരുടെ കൃപകൊണ്ടിഹ ഞാൻ
ആസുരം നശിച്ചുമരാചെയ്യാം ഹരി
വാസരമാഹാത്മ്യത്തിലൊട്ടേടം
അംബുജാക്ഷചരണാംബുജസേവക
നംബുജപ്രിയകുലാംബുധിചന്ദ്രൻ
അംബരീഷനിതി വിശ്രുതനായൊരു
സന്മഹീപതി പിറന്നു ധരായാം
അംബുജന്മശരതുല്യശരീരൻ
ധർമ്മശീലനധികം സുകുമാരൻ
അംബുരാശിസമധീരഗഭീരൻ
സമ്പത്തുകൊണ്ടു പരിഭൂതകുബേരൻ
നിർമ്മലൻ നിഖിലദുർമ്മതിനാശന
കർമ്മനിർമ്മഥനധർമ്മവിഹീനർ
ധർമ്മഭാരധനസേവകരോടും
ശർമ്മണാമി മരുവുന്നൊരുകാലം
വിശ്വവിശ്രുതൻ മേദിനീവല്ലഭ
നശ്വമേധമാം യാഗമസംഖ്യം
വിശ്വസാക്ഷിഭഗവാനെ നിജാത്മനി
വിശ്വസിച്ചു വിരവോടഥ ചെയ്തു
വിഷ്ടപത്രയവിശിഷ്ടനധോക്ഷജ
തുഷ്ടിഹേതു രതിപുഷ്ടനതായൻ

എട്ടുദിക്കുമൊരുപോലെ പ്രസിദ്ധ
പ്പെട്ട ഭൂപനതുകാലമവന്റെ
കഷ്ടകാലമൊഴിവാനൊരു മാർഗ്ഗം
കിട്ടി ഭൂപനുടെ നിഷ്ഠവിശേഷാൽ
ശ്രേഷ്ഠതാപസവരിഷ്ഠനതായവ
സിഷ്ഠനാൽ സമുപദിഷ്ടമതാകും
ശ്രേഷ്ഠമായ ഹരിവാസരമന്നൃപതി
നിഷ്ഠയോടുടനനുഷ്ഠിച്ചുടന്നു
നാട്ടിലുള്ള ധനപുഷ്ടികളും ബഹു
ചോഷ്ടവും നൃപനതുല്യമതായി
നിഷ്ഠുരം ഹരിതപസ്സു ചെയ്തുപ
വിഷ്ടനായ് മധുവനത്തിലിവണ്ണം
സഞ്ചിതാഞ്ചിതഗൃഹാഢ്യചമൂരഥ
മഞ്ചസഞ്ചയഹയാദികളുംബത
പഞ്ചസാരമധുപാനകമെന്നിവ
വാഞ്ഛിതാസനപദാർത്ഥവുമെല്ലാം
കിഞ്ചനാപിമടിയാതെ വെടിഞ്ഞവ
നുഞ്ഛവൃത്തി ചിലവൃത്തികളേവം
ചഞ്ചലംവിനാ ചെയ്തമരും മുനി
സഞ്ചയേ പരമമഞ്ചിതമായൊരു
ഭക്തിമാൻ ദശമിനാളൊരുനേരം
ഭുക്തിചെയ്തുപവസിക്കുമനക്തം
ഭുക്തിനക്തമതിന്നില്ലൊരുതെല്ലും
യുക്തമേവ നൃപഭക്തിവിശേഷം
വാരിജാക്ഷദിനമക്ഷിതിപാലനു
വാരിപാനമതുപോലുമഹോ നഹി
നീരജാഭ നിഖിലേശ നിരാമയ

നാരദാദിനുത നാഥ മുരാരേ
വിശ്വനാഥ പരമേശ്വരകേശവ
വിശ്വവന്ദ്യ ജലജേക്ഷണ വിഷ്ണോ
ആശ്രിതാഖിലജനാവനതല്പര
ശാശ്വതാച്യുതസരോജധരേതി
നാമസംഘമഹന്നിശമോതിയു
മാമയാപഹരമായൊരു സാരു
ഗ്രാമസേവകളുമേവമിതെന്യേ
ഭൂമിപാലനൊരു ചിന്തനമില്ല
ദ്വാദശീസമയമാദരവോടഥ
മേദിനീന്ദ്രരുടെ പാദസരോജം
ആദരേണ കഴുകിച്ചു ഭുജിപ്പി
ച്ചാദിനാഥപദതീർത്ഥമശിക്കും
അപ്രമേയനൃപകല്പനകൊണ്ട
ങ്ങപ്രപഞ്ചമതിലുള്ളവരെല്ലാം
അപ്രകാരമഖിലം ഹരിവാസര
മപ്രിയംവിനാ നോറ്റുതുടങ്ങി
സർവ്വശായിഭഗവാനതുകാലം
സുപ്രസന്നമതിയായി നൃപങ്കൽ
അത്ഭുതം പരമമത്ഭുതമോർക്കിലി
തിൽപരം കിമിഹ ഭാഗ്യവിശേഷം
അത്രയല്ല പുരുഷോത്തമനെത്രയു
മുത്തമത്വമിയലും നൃപസത്തമ
ഗാത്രരക്ഷണമതിന്നു സുദർശന
മത്യുദാരമവനാശു കൊടുത്തു
അതിവിമലഭക്തിമാനേകമേകാദശി
വ്രതമതു തുടങ്ങിനാൻ ഭക്തിയോടും മുദാ

വിധിവദുപവാസവും ദ്വാദശീപാരണം
പ്രതിനിയമശക്തിയും ചിത്രമത്രേ തുലോം
ത്രിഭുവനവിരാജിതം വിഷ്ണുരൂപാമൃതം
ത്രിപുരഹരസേവിതം കുങ്കുമാലംകൃതം
ത്രിഗുണനിലയം ബഹുശ്യാമളം കോമളം
ത്രിദശപതിസന്നിഭൻ മേദിനീവല്ലഭൻ
നിജമനസി ചേർത്തുടൻ ചിന്തചെയ്തപ്പൊഴും
ഭജനമതുചെയ്കയും ഭക്തിപൂണ്ടെത്രയും
ശിരസി വിലസീടുമപ്പൊന്നുംകിരീടവും
സരസിജദളോപമം ചാരുനേത്രങ്ങളും
നിരവധിമണിപ്രഭാമിന്നുന്ന കുണ്ഡലം
നിറമൊടു വിളങ്ങുന്ന ഗണ്ഡപ്രദേശവും
സുലളിതസുധാമിളന്മന്ദഹാസപ്രഭാ
വിലസിതമുഖാബ്ജവും നാസാവിലാസവും
ഗളകലിതകൌസ്തുഭം വന്യമാല്യങ്ങളും
തുളസിദളമാലയും ശ്രീവത്സവക്ഷവും
ഝലനരണിതകങ്കണശ്രേണിമിന്നുന്നനൽ
ഫണിപതിനിഭങ്ങളാം നാലുതൃക്കൈകളും
സുരുചിരഗദാചക്രമുജ്ജ്വലച്ശംഖവും
കരതലസരോജവും ചാരുരോമാളിയും
കടിതടസുശോഭിപീതാംബരപ്രൗഢിയും
ചടുലമണികാഞ്ചിയും ജംഘജാനുക്കളും
ശുഭദപദപത്മവും മഞ്ജുമഞ്ജീരവും
ശുഭതരമിരിക്കണം മാമകേമാനസേ
അനുപമപദാംബുജേ വീണുവന്ദിച്ചതി
നനുഗുണമിതസ്തുതേ പാണിയുഗ്മംഹരേ
മനമതു ഭവത്തനുധ്യാനമാനോചിതം

ജനയ ജഗതീപതേ സൎവ്വകാലംവിഭോ
തവതു നിലയം വലംവെച്ചതിനൊപ്പമൊട്ടും
ഭവതുചരണോദയം ഭക്തചിന്താമണെ
തവചരിതാൎണ്ണവേ ചെൽകഥാകൎണ്ണനെ
ചെവിയുമഥ ജിഹ്വയും സംഭാവിക്കേണമേ
കണ്ണിതിലാലിമലോചനങ്ങൾ ദൎശിപ്പതിനെപ്പൊഴും
ഇതിമൊഴികളോതിയും പരിചിന്തിക്കയും
സതതമിവനെന്റിയേ നാസ്തി മറെറാന്നിലും
ഇതരസ്വപദാൎത്ഥങ്ങളിലില്ലാഗ്രഹം
പലവകഫലങ്ങളും വസ്ത്രങ്ങളും
കലിതപലഹാരവും പാലിളനീരതും
ചിലരതുഭുജിക്കുമേകാദശീവാസരേ
ഫലമതുകുറയുമേവോ മെന്നാശിഞ്ഞിടണം
അരുതരുതഹോ വരിച്ചാൎമ്മച്ചാമയും
ഭരിതകരമെത്രയും ശാല്യന്നസന്നിഭം
പലതുമിതി ഭൂതലംതന്നിലുണ്ടായതിൽ
ചലനമൊരുതെല്ലുമില്ലാത്ത ഭൂവല്ലഭൻ
മധുമഥനവാസരംതന്നിലേവംവിധം
വിധിവിധിവദാചരിച്ചത്രവാഴുംവിധൌ
ഏകാദശിയുടെനിയമമഹിമാശ്രമ
നേകംദിശിദിശികേട്ടുതുടങ്ങി
രാകാശശികരസന്നിഭയശസാ
ലോകാലോകവൃതങ്ങൾ വെളുത്തു
പാകരിപുഭവനലോകങ്ങളിലു
മാകപ്പെട്ടു പരന്നതദാനീം
നാകാധീശനുമതിരേകം ഭീ

ശോകാതുരനായ് ചിന്തതുടങ്ങി
ഏകാദശിനിയമമനുഷ്ഠിക്കും നൃപ
പുംഗവനെന്നുട നാട്ടുംപരിചിലു
മങ്ങാതിരിക്കും സംശയമില്ലതി
നെങ്ങിനെഭംഗം ചെയ്തീടേണ്ടു
തുംഗഗുണങ്ങളിണങ്ങി വിളങ്ങുമ
പാംഗം കരുണന്ദുക്കോട്ടത്താർ
സംഗതിവരുമീ സൽത്തിനു
സംഗമനത്തിനെന്തിനിക്കറിവതാം
കാലേ കൂട്ടികരുതണമെന്നേ
ചാലേ ചെന്നു കരക്കണയുള്ളു
നൈഷ്ഠികമാർഗ്ഗം കൊണ്ടിഹ നൃപനുടെ
മാധവഭജനവിരോധം ചെയ്‌വാൻ
പാടവമുള്ളവരാരും നമ്മുടെ
നാടതിലില്ലതുകൊണ്ടു നിനച്ചാൽ
താടിക്കാരിലൊരുത്തനെയിന്നായ്
ചാടിക്കേണമിതെന്നൊരുപക്ഷം
ശർവാംശനീരമലത്രിജനാകും
ദുർവാസസ്സാം മുനിയെക്കൊണ്ടു
ഉർവീവല്ലഭതിലകൻതന്നുടെ
ദുർവ്രതഭംഗം ചെയ്യിപ്പിക്കാം
ശ്രീപത്യാശ്രയനാകും നൃപനുട
നാപത്താത്ര വരുത്തണമെന്നാൽ
ശാപത്തിനൊരുതടവില്ലമുനി
കോപത്തിന്നും നിലനാമല്ലോ
എന്നിവപലതും നിരൂപിക്കുമ്പോൾ
നന്നിവരൊരുവനു തോന്നീടുന്നു

എന്നാലായതിനെനിയ്ക്കും മനസാ
വന്നീടാതെ മുതിന്നീടേണം
തൽകാലത്തതിനുപസാക്ഷിച്ചുല
ഭിക്കാമെന്നു നിനച്ചുവസിച്ചാൽ
തിക്കെട്ടുവോളം പുന്നിവസിക്കി
ല്ലക്കരയെന്നൊരു ചൊല്ലുണ്ടല്ലൊ
വാനവർനാഥനിവണ്ണമുറച്ചു
മ്മാനസമതിലത്താപസവരനെ
ധ്യാനംചെയ്തൊരുസമയേ മാമുനി
താനും തത്രസമാഗതനായി
ആഗമനിധിയാം മാമുനികലതില
കാഗമനത്തെ കണ്ടൊരുനേരം
ആഗതമോദാലമരാധിപനതി
വേഗമെഴുന്നീറ്റാശുവണങ്ങി
ശീഘ്രമൊരാസനമേകിയിരുത്തിയ
നർഘഗുണാംബുധി ദേവശ്രേഷ്ഠൻ
ദീർഘവിലോകനകുതുകസമന്വിത
നർഘ്യാദികളും ചെയ്തുരചെയ്തു
മംഗലമൂർത്തേ ദുർവ്വാസോമുനി
പുംഗവഭവഭയസംഹര ഭഗവൻ
മംഗലമല്ലോ ഭവദാലോകന
സംഗതിസംഗതമായതുപാർത്താൽ
ളുങ്ങിനെയുള്ള ഭവാനെക്കാണ്മാൻ
സംഗതിവരികനിമിത്തമിദാനീം
എങ്ങുമൊരേടം പാർക്കിലെനിക്കപ
മംഗലവസ്തു ഭവിക്കയുമില്ല
തിങ്ങിനശുദ്ധിഭവിച്ചുമിയപ

രങ്ങളിലൊന്നും സംശയമില്ല
ഇങ്ങിനെപലതും ചൊല്ലിത്താപസ
പുംഗവനങ്ങുള്ളിൽ തെളിവുവരുത്തി
തങ്ങടെ മാനസതാരിലിരിക്കുമൊ
രിംഗിതമങ്ങു പറഞ്ഞുനൃപേശൻ
എങ്കിൽപ്പറയാമൊരുകാര്യം താ
നൊങ്കലുദിച്ചതുപോലെ മഹാത്മൻ
നിൻകരുണാലവമുണ്ടെന്നാലതു
സങ്കടമെന്ന്യേ സാധിച്ചീടും
പങ്കജബാന്ധവവംശാന്തനില
ലംകൃതനായ നഭാഗതപുത്രൻ
പങ്കേരുഹദളനയനൻ മുരരിപു
തങ്കലുറച്ചൊരു ഭക്തിവിശേഷാൽ
ചുങ്കവുമങ്കവുമാട്ടം മരവും
കുങ്കുമപങ്കവിലേപനസുഖവും
തങ്കത്തിങ്കലെരുചിയും കിങ്കര
സംഘവുമെന്നിവയൊക്കെവെടിഞ്ഞു
പങ്കഹരം ഹരിവാസരനൊമ്പതു
ശങ്കം നരവരനങ്ങുതുടങ്ങി
ഓങ്കാരാദികളെന്നിയെ മറ്റൊര
ഹങ്കാരാദികളില്ലാതായി
സ്വർപ്പതിഭാവമടക്കാമെന്നൊരു
താല്പര്യേണ ഗൃഹോത്തമമിപ്പോൾ
ഉല്പലലോചനസേവതുടങ്ങിവി
കല്പമതില്ല ധരിക്കമുനീന്ദ്രാ
എന്നതുചിന്തിച്ചെന്നുടെചേതസി
ഖിന്നതയുള്ളരെ വളർന്നീടുന്നു

അംബരീഷചരിതം തുള്ളൽ

നന്ദിയോടായതിനൊരുമാൎഗ്ഗം
ഇന്നതെന്നു നിരൂപിക്കേണം
ഉത്ഥിയാരംഭമിതന്നാം നി
മനോവ്യവസായം തന്നിതു ഞാനും
ചൈവകാതവനുടെ നിയമത്തിന്നൊരു
വൈകല്യത്തെ വരുത്തീടേണം
ലോകംതന്നില്ലുമോൎത്തീട്ടുണ്ടോ
ഏകനുമിന്നു ഭവാനെപ്പോലെ
പാതകങ്ങളെ ഹരിപ്പിച്ചവരുണ്ടോ
പാകാന്തകനാമമഹരിയുന്നു
വ്യാകുലബുദ്ധികളുള്ളവരോടു
ശോകസന്താപികളൂരചെയ്യാവൂ
അത്രയുമൊന്നുകൊണ്ടുചെയ്തതിഹന്താ
നായകനുള്ളൊരു ബോധിച്ചാലും
മാനുഷകർമ്മം ചെയ്യാതിങ്കി
ല്ലാദമൊന്നും ചെയ്യാമിപ്പോൾ
ഭാരതിനാളതിലാഗതമാകും
വേദിനിപ്പിവ്യപന്മാൎക്കവനധികം
സമ്പാദസ്സമ്മാനിതമോദനവും ബഹു
ഗോദാനങ്ങളും മറ്റും ചെയ്തഥ
ഭോദംകനസ്സി ജനിപ്പിച്ചാശീ
ൎവ്വാദപ്പൂൎവ്വമതോടാശ്ശലടിച്ചു
ദ്വാദശിസമയം തെറ്റാതുടനേ
സാദരമമ്പോടു പാരണചെയ്യും
ഭേദമിയായൊരു ഭക്തി തപോത്തമ
നാടിപ്പുരാണിലുമിക്കുനിമിത്തം
ഭേദംകൂടാതങ്ങിനെയെന്നും

മേദിനിപാലനമനുഷ്ഠിക്കുന്നു
കാലനിഷ്ഠമനസ്സനാം നിന്ന
പാലൻതന്നുടെ സവിധേ ചെന്നു
കാലംകഴിഞ്ഞവനുടെ ചാരന്ന
കാലംപരിചൊടു തെറ്റിക്കേണം
എല്ലാംചെയ്യാം കൊതാമമെന്നൊരു
ചൊല്ലുണ്ടായതു നിരൂപിക്കുമ്പോൾ
തെല്ലുംഭേദമിതുകൊണ്ടെന്നാ
കില്ല വേദാന്തുവർണ്ണമെന്നു

ഇത്ഥം വ്യാത്തിമന്ത്ര കഥനം കേട്ടുനി
സമന്ത്രിവരർ പ്രിയനോടായി ചൊല്ലി
ഗോത്രദേവിയോടാത്തുയാത്ര ... ചെയ്തു
സദസ്ഥാനത്തിങ്കൽ നി ... ചേർന്നു
പ്രസ്ഥാനം ചെയ്തു പിന്നെ സംസ്ഥാനം നോക്കി
(രമിച്ചു)

പന്ത്രണ്ടുദിവസമെന്നിവണ്ണം ... യ
പാർത്തു പാർത്തു ക്രമത്തിൽ ... നിത്യം
അന്തവില്ലാത്ത കാർത്തികമാസം
അന്തരേ ... യോർത്തി ...
സംഘമപ്പുറ ... സമ്മാനംപുറപ്പെട്ടു
പാർത്ഥിവശ്രേഷ്ഠൻ ... ചെയ്തു
പ്രസാദിച്ചു ...
ട്ടനേകം ചെയ്തു ... ചെയ്തു
അറിഞ്ഞു ... പന്ത്രണ്ടു ചിന്തി
ച്ചുത്സവം താഴ്ച ... വരുന്ന
ഓർത്താലതിഥിപൂജകളെല്ലാം ... നി
സ്തത്വം ... കാളിന്ദീസരിത്തടം പുക്കനിമ

ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ സംഹരിച്ചു തന്നാമങ്ങളെവന്നി
ഷ്ഠയി ദ്രുപതി പാത്രയയച്ചു
അദ്രുപോലെതദാനുവദിച്ചു
ന്യൂനാ ഗുണിയഞ്ജതിരിച്ചു
യമുനാതടമാശ്രയിച്ചു
കനിവോട ഫലാമൃതി കളിന്ദികരതന്നിൽ കാലാന്തകെ
ക്ഷേത്ര വിരഞ്ഞിനിവസിച്ചു
ത്രികാലാധിപവാക്കിനിനച്ചും
ഉദ്ധാവന്ദ്യയാത്തുചിരിച്ചും
ലക്കങ്ങളിലതിവ വഹിച്ചും
വരനാം വടിവോടുളളടച്ചും
അതിമോദമൊടു സ്നാനാദികൾ ചെയ്തു കഴലിണ കഴുകിയും
അപ്പി മുഴുകിയും കരതന്നിലിരിക്കയും
ഗടവിൽകനിവോടു വസിച്ചു
ഉട്ടമെലയഴിച്ചു നനച്ചു
നിമ്മലമതിവാരിയളിച്ചു
മേടിവൃക്ഷനിരന്തരസിച്ചു
പുനരും പാടു കിഞ്ചന പൊങ്ങാതെ പുഴ തന്നിൽ
മുങ്ങിക്കിടന്നമലൻ
ഇതികാലമതൊട്ടു കഴിഞ്ഞു
ദ്ര തപാരന്നകാലമണഞ്ഞു
മുനിപുംഗവനൊരുവരാഞ്ഞു
മനുജാധിപനാധിപിഞ്ഞു
അധനന്നടെ തരസി സന്താപം സഹിയാഞ്ഞ
സ്വപാദേ നിരൂപിച്ചു നരപാലൻ
ഗിരിജാംഗജനേചമാന്തം
വരവാൻ പുനരെന്തെമ്പന്ധം

ഉരുകുന്നു മദീയഹൃദന്തം
അറിയില്ല വന്നേത്തുമദന്തം
അതുകൊണ്ടവിടുന്നുകളിംഗല തിഹചാരുതരോദ്യാനം
(ക്രിയാപഹരാജകർമ്മനിവൃത്തിവഹം
ധരണീധര മാധവ ശൌരേ
ധൃതപങ്കജശംഖഗദാരേ
പരിവന്ദിതപങ്കജനാരേ
പരിപാഹി മുകുന്ദമുരാരേ
ഭഗവൻ മമ സംസൃതികാരണമന്യം കരണീയം നാരാ
(യണ തേ നമോസ്തു വരദാരേ
ഇതി ഭൂപതി ചിന്തതുടർന്നു
സ്ഥിതിചെയ്തൊരു നേരമവന്നു
ചിതമായൊരു മാർഗ്ഗമതോന്നു
ഹൃദിചെറ്റൊരു മോദമുദിക്കുന്നു
നലമൊടു ജലകണപാരണമതു വ്രതപൂരണമാം കര
(ണീയമതിവ ഫലം
നരപാലകനേവമുറച്ചു
ജലലേശമെടുത്തു ഭുജിച്ചു
മുനിനാഥനതാശു ഗ്രഹിച്ചു
മഹരാത്മനി കോപമുദിച്ചു
നരപാലകനംപ മുനി ചെന്നോരം ചരിതാത്മാ ചൊ
(ന്നാനതിഘോരവാചമവനിശം
കേട്ടാലും നൃപകീടകമന്നവനുടെ
ചേഷ്ടിതമോർക്കിലഹോ ബഹുകഷ്ടം
ഞാട്ടന്നങ്ങു ക്ലിപ്പാനാവമന്നാ
ചട്ടംകെട്ടിയുറച്ചോദരണം
വാട്ടമകന്നതിമൃഷ്ടതരംപുന

രഷ്ടികഴിച്ചു വസിച്ചതുമുചിതം
മട്ടോലുംമൊഴിമാരൊടുചേർന്നതി
തുഷ്ടികലർന്നു വസിച്ചിട്ടുംനീ
കാട്ടും വികൃതികളറിയില്ലെന്നോരു
പൊട്ടത്തിങ്കൽമെട്ടിത്തുകമതോ
പട്ടുംവളയും മോതിരമെന്നിവ
യിട്ടുതെളിഞ്ഞ ജളപ്രഭുവാംനീ
തൊട്ടവശേഷം ഝടിതിപിടിപ്പാ
നൊട്ടുംസംശയമില്ല ഭോഷാ
പുരഹരസംഭവരോഷമരച്ചും
നിരവധികോപംപൂണ്ടു വിറച്ചും
തിരുമിഴി വിരവിലുരുട്ടിമിഴിച്ചും
കരതലമഴകൊടു മണ്ണിലുരച്ചും
സുരുചിരജടമുടി ധരണീതലമതി
ലുരുതരരഭസമടിക്കുന്നേരം
പെരികഭയങ്കരിയാമൊരു കൃത്തിക
ഉപരികിതൊട്ടുടനെ തത്രജനിച്ചു
തുട്ടുതുടെവിലസും നേത്രദ്വയവും
ചടചടവികടപ്രകടദ്ധ്വനിയും
ജടകളുമനവധിസടകളുമന്നതു
തടിയും നഗവരകൊടുമുടിപോലെ
കുടിലമതാകിന ഗാത്രം കണ്ടാൽ
കിടുകിടനിന്നു വിറെക്കുംലോകാ
സടയുംകൊണ്ടഥഭൂമികുലുക്കി
[illegible]ടിനംചെയ്യും സംശയമില്ല
കഠിനതചെയ്തൊരു ധരണീപതിയെ
ഝടിതിയിലിടിപൊടിയാക്കീടേണം

ചൊടിയൊട്ടുപോകെന്നമ്മുനിജരഠൻ
വടിവൊട്ടു ചൊന്നതുകേട്ടുതിരിച്ചു
ഉൽകടഘോരകരാളകൃപാണം
കൈക്കലെടുത്തൊരു മാരണദേവത
ഉരുക്കൊടട്ടത്തുവരുന്നതു കണ്ടൊര
നാകംവാരവരനൊട്ടായില്ല
ചക്രായുധനുടെ ചാരുകളേബര
മുൽക്കമലത്തിലുറപ്പിച്ചായവ
നക്ഷികളുമ്പൊട്ടു ചിമ്മിക്കൊണ്ടൊര്
രക്ഷണമവിടെ വസിച്ചൊരു സമയേ
ഭക്തജനാവനകൎമ്മണി പണ്ടുനി
യുക്തമതാകിന ചക്രംതാനും
രൂക്ഷയപെരുകിന തേജസ്സോടും
തൽക്ഷണമവിടെക്കാണ്മാറായി
തൽക്കാലത്തക്കൃത്തികതന്റെമ
ഹൽക്കിരണങ്ങളശേഷമടക്കി
അൎക്കനുദിച്ചുവിളങ്ങും പൊഴുതുവി
ളക്കിനഹന്ത വിളക്കംവരുമോ
പെരിയവനങ്ങളിലെരിയും തീയതി
ലെരിയും വ്യാളികളെന്നാകണ്ടക്കെ
അരികേവന്നൊരു കൃത്തികതന്നയു
മരനിമിഷേണ ദഹിപ്പിച്ചുടനേ
കോടിദിവാകരധാടികളൊന്നിട
കൂടിവിളങ്ങും തേജസ്സോടും
കൈടഭരിപുതൻ ചക്രമതുടനേ
മാമുനിയോടെതിരേററൊരു സമയേ
ഇത്തരമഹാകൃത്തികതന്നുടെ

ഘോരശരീരമശേഷം
ഉത്തമപൂരുഷൻെറ മഹായുധ
മാക്രമിച്ചൊരുശേഷം
വാൎത്തകളതിലപ്പുറമുള്ളതു
വാഴ്ത്തുകിലെത്രവിചിത്രം
സത്വരമൃഷിസത്തമനോടവ
നെത്തിയതൊരുനേരം
അത്യയമിഹ വരുമിതിഹൃത്തതി
ലോൎത്തുവിറച്ചുതുടങ്ങി
സത്വരമൃഷിസത്തമനാട്ടിശി
നിന്നഥ പാഞ്ഞുതുടങ്ങി
കാടുകൾ പലനാടുകളുമതിര
തോടുകളദ്രിതടങ്ങൾ
വാടികൾ പലവീടുകളിങ്ങിനെ
യുള്ളൊരുദിക്കുകളെല്ലാം
ഓടിയുമഴൽതേടിയുമത്തടി
വാടിയുമാടിയുമുള്ളം
നാടകമതിലാരുമൊരാശ്രയ
മില്ലമുനീന്ദ്രനപാൎത്താൽ
ചെമ്പണിനിറമുടയൊരുജടമുടി
വടിവൊടഴിഞ്ഞു കിഴിഞ്ഞും
സംഭൃതഗാത്രമാലകൾ ചേലക
ളെന്നിവ യൊക്കെയഴിഞ്ഞും
സംഭ്രമമൊടു കിഞ്ചനവാരിയെ
ടുക്കയുമൊട്ടുകളഞ്ഞും
കാവിതമതിയാകിന മുനിവര
നോടിവലഞ്ഞുചമഞ്ഞു

പാഞ്ഞുദിക്കുമതിങ്ങിനേ ബത
മണ്ടിമണ്ടിമുനീശ്വരൻ
കത്തുമഗ്നികണക്കിനേ ഹരി
ചക്രവും പിറകേതുടൎന്നാ
വേൎത്താടിച്ചു കിതക്കയും നിട്ടു
വിൎപ്പടച്ചു കുതിക്കയും
പാൎത്തുകാണുകിലീശ്വരന്റെ വി
ലാസമാൎക്കറിയാവതും
അംഗകേരളകാശിപാണ്ഡ്യക
ലിംഗകേകയകോസലം
വംഗമാഗധകുന്തികുന്തള
ഭോജകൊങ്കണമങ്കണം
ഇങ്ങിനേപുനരാശമൊത്തു
മുള്ളദിക്കിലശേഷമേ
ഭംഗമാപനിവാരണത്തിനൊ
രുത്തരില്ലതു കാരണം
കൌശികൻമുനി പിന്നെയും ചില
ദേശമൊക്കെ നടന്നുടൻ
കൌശികാദി മുനീശസഞ്ചയ
മാശ്രയിച്ചു പലായനം
ശംഭുസംഭവാംഭസാംനിധി
തന്നിലാണു കിടക്കിലും
കമ്പമില്ല തരിമ്പുമായുധ
മാശുതത്രഗമിച്ചിട്ടും
സംഭവിച്ചൊരു സങ്കടംസഹി
യാഞ്ഞുടൻ മുനിപുംഗവൻ
ജംഭവൈരിപുരം പ്രവിശ്യപ

റഞ്ഞു സംഭ്രമചേതസാ
ദേവരാജ ധരിക്ക നിന്നുടെ
വാക്കു കേൾക്ക നിമിത്തമായി
ആവലാധികളിങ്ങുവന്നു
പിന്നെഞാൻ ഹന്ത വലഞ്ഞുഞാൻ
സാവധാന മെനിക്കു ചേതസി
ചെററുമില്ല ഭവാനുടേ
ഭാവമെന്തറിഞ്ഞു വേണമേ
നിക്കുധാവതി ചെയ്യുവാൻ
വിഷ്ടരോഷണെ തുല്യമല്ലൽപെ
ട്ടുത്തിട്ടുന്ന സുദൎശനം
വിട്ടുപോകയുമില്ല നല്ലഭ
യാ ശ്രണങ്ങളു മില്ലഹോ
കഷ്ടമെന്നുടെ പിന്നവിട്ടുഗ
മിച്ചിടാതെ ദിഗന്തരം
വട്ടമിട്ടു നടത്തിടുന്നസ്യ
രേശ കിന്നുകരോമ്യഹം-
ഇത്തരം മുനിസത്തമന്റെ വ
ചസ്സു കേട്ടു വലാന്തകൻ
ചിത്ത ഭീതിയൊടാശു വീണുന
മസ്കരിച്ചിദമൂചിവാൻ
അത്രനിന്നു ഗമിക്ക താപസ
താമസിക്കരു തേതുമേ
പത്തനം മമ ദഗ്ദ്ധമെന്നുവ
രുത്തിടൊല്ല മഹാമുനേ-
ചക്രിചക്ര ബലം തടുപ്പതി
നാവതല്ല നമുക്കഹോ

അത്രിമാമുനി പുത്രനായൊരു
പായമിന്നരക്ഷചെയ്തിടാം
സത്യലോകനിവാസിയായപി
താമഹൻ കമലാസനൻ
പാൎത്തു കാണുകിലിന്നു മൂൎത്തികൾ
മൂവരുള്ളതി ലൊന്നവൻ
തത്ര ചെന്നരചെയ്കിലാശു ന
ശിക്ക മാൎത്തികളാകവേ
വൃത്രശത്രുനിയോഗമിങ്ങിനെ
കേട്ടുടൻ മുനിപുംഗവൻ
തത്ര തത്ര സുദൎശനം നിജ
പിന്നിലുണ്ടതി കഷ്ടണം
അത്ര മാത്രമതല്ല സങ്കട
മത്രി പുത്രനടിച്ചതും
എത്ര തന്നെ മനോഹരം പുരു
ഷോത്തമന്റെ പണിത്തരം
പാഞ്ഞു പാഞ്ഞു വലഞ്ഞുലഞ്ഞു ച
മഞ്ഞുതാപസനഞ്ജസാ
കഞ്ജവാസ നിവാസ ഗേഹമ
ണഞ്ഞു വീണവനോതിനാൻ
പാഹി പാഹി പയോജസംഭവ
സങ്കടങ്ങളൊഴിക്കനീ
സാഹസേന നമുക്കുവന്നു പി
ണഞ്ഞ ദുർഘട മൽക്കടം
ജ്ഞാനഹീനത കൊണ്ടെനിക്കു
വന്നുകൂടി പിതാമഹാ
മാനദോഷമശേഷ സൽഗുണ

ശോകകാരണമേവനും
പുണ്യവാരിധി യംബരീഷന
രാധിപൻ ഹരിവാസരേ
പുണ്ഡരീക വിലോചനപ്രിയ
സംഭവാകൃതപാരണാര
ഭക്ഷ്യമല്ലവനെങ്കിലും മമ
കോപഗൌരവ കാരണാൽ
ബോധിതപ്രായമെന്നു നമ്മുടെ
മാനസത്തിലുറച്ചുടൻ
പൂജനാർഹതയുള്ള നമ്മുടെ
ഭോജനത്തിനു മുന്നമേ
ഭോജനം കൃതവാൻ ഭവാനിതി
ശണ്ഠയിട്ടു വൃഥൈവ ഞാനും
ഭോ ജനാധിപ ധർമ്മതോ തവ
വംശമാശു നശിപ്പതി
ന്നോജസാ തുടരുന്നു ഞാനതു
കാണ്കയെന്നുരചെയ്തുടൻ
നന്ദയോടൊരു കൃത്തികാം കൃത
പാതകം ബഹു സാഹസാൽ
നിന്ദയോടവളെ ദഹിച്ചു മു
രാരി തന്റെ സുദർശനം
അംബുജാസന കേൾക്ക ദുർഘട
മത്രയല്ല പിന്നെന്നതും
ന്നമെയ്യും ബത ഭസ്മമാക്കി വ
രേണമെന്നു മുരാന്തകൻ
കൂടെവിട്ട സുദർശനം ബഹു
പേടികാട്ടി യടുക്കയാൽ

നാട്ടുവിട്ടു കുതിച്ചുപാഞ്ഞുട
നോടിയിട്ടു ദിഗന്തവും
നാഢിയൊട്ടു തളൎന്നുഴന്നതി
പാട്ടുപെട്ടു വരുന്നു ഞാ
നാടൽവിട്ടു രഥാംഗപാണിയൊ
ഴിക്ക വല്ലവിധത്തിലും
കോടി യജ്ഞഫലം നിണക്കിതു
കൊണ്ടുതന്നെ ലഭിച്ചിടും
താടിയുള്ളൊരു താപസന്റെ വി
ഷാദമിങ്ങിനെ കെൾക്കയാൽ
വാരിജാസനനാത്മ വന്ദന
ചെയ്തു നിന്നരുൾ ചെയ്തുടൻ
വാരിജാത്മഗദൈവരിസം ഭവ
ക്കേൾക്ക നീ മമ ഭാഷിതം
പൌരുഷം പുനരിജ്ജനത്തിനു
നാസ്തി ചക്രനിവാരണേ
പൌരുഷേണ ബലേന വാണുവ
രുന്നസാമ്പ്രതമിങ്ങിനെ
ചാരു രണ്ടുപരാൎദ്ധമെന്നുടെ
കാലമായതു കൊണ്ടഹോ
തീരുമാറതിലപ്പുറം പുന
രിപ്രജാപതിയല്ല കേൾ
ആരഹോ മതിയാക മച്യുത
ചക്ര ശക്തി തടുക്കുവാൻ
ഘോരമാകുമഘോരവും നര
സിംഹവും ഹരിചക്രവും
ഗൌരവാലിവർ മൂന്നു മാൎക്കു മ

ത്തെങ്കിലും പ്രളയാന്തമെ
പാരശേഷ മഹോ ഭവിച്ചീടു
കാലചക്രമിതല്ലയോ
ഭൂരിശോഭകലർന്നചക്രമ
ട്ടാത്തു നമ്മുടെ പത്തനേ
തിയിലാരു ഭവിക്കുമെന്നുടെ
മോഹമൊക്കയുമൊക്കനി
പയ്യവേ തവ മാലൊഴിപ്പതി
നിങ്ങു കൌശലമില്ലടോ
നെയ്യൊഴിച്ചെരിയുന്ന തീയില്ലോ
രംബുവിന്ദുഫലിക്കുമോ
മെയ്യണഞ്ഞു ഭവിപ്പതിന്നു വ
രുന്ന വിഷ്ണു മഹായുധം
തീയു മക്കളെ മൊത്തുകൂട്ടുകി
ലിത്ര ഗൌരവമില്ലഹോ
ഇന്ദ്രാദി സമസ്തലോകസ
മൂഹവും സരോജാദിയും
ചന്ദ്രസൂര്യ ചരാചരം ജഗ
ദണ്ഡമണ്ഡലമൊക്കയും
ഇന്ദ്രസോദരനായ വിഷ്ണു ജ
നാർദ്ദനൻ മധുസൂദനൻ
ഇന്ദിരാവര നേകനെന്നു ധ
രിക്ക മാമുനിപുംഗവാ-
വിശ്വസാക്ഷിമുകുന്ദനിങ്ങിനെ
വിശ്വമൊന്നു ചമച്ചതിൽ
വിശ്വസിച്ചു കളിച്ചിടുന്നിതു
ചാരുപാവകളൊക്കെ ഞാൻ

മായയാ ചമച്ചിട്ടു തി
  രിച്ചിട്ടുനിത്തു നമ്മെയും
പ്രായമായ ഭവാബ്ധിതാകെ ധ
  രിച്ചിരിപ്പവനല്ലയോ
പോക പോക മഹാമുനേ രജ
  താദ്രിശൃംഗനിവാസിനം
പാകശാസന ദേവദാനവ
  സേവിതാംഘ്രിസരോരുഹം
ലോകനാഥമുമാസഹായമു
  പാശ്രയിക്ക മഹേശ്വരം
ശോകസങ്കട മാശു തീർന്നരു
  ളീടുമീശനസംശയം
പത്മസംഭവ വാക്കുകേട്ടു
  തിരിച്ചുമാമുനി പുംഗവൻ
സത്വരമുത്തമമീശ്വരന്റെ മ
  ഹാമഹീധരമാപ്തവാൻ
സത്തമഹിമഗുണങ്ങളു വിണ്ണവ
  ന്നൊപ്പി മാമുനിപുംഗവൻ
ആത്മസങ്കടമസ്തശങ്കമു
  ണർത്തിനാൻ മുനിപുംഗവൻ
അംബുരാശി കലാകലമ്പിയു
  മിപ്രകാരമുരച്ചു തെ-
യംബരീഷ മഹീശരക്ഷണ
  ദക്ഷനാം ശുഭലക്ഷണം
അംബുജേക്ഷണ ചക്രമേതദ
  സാരമല്ല നമുക്കഹോ
കിം വദാമി കരോമി ഞാനിഹ

സൌഖ്യമല്ല നമുക്കെടോ
ഉഗ്രമാകിന ചക്രവിക്രമ
ശാന്തിയൊട്ടു വരുത്തുവാൻ
വിഗ്രഹേണ വികുണ്ഠലോകനി
വാസിതാനൊരുവൻ ക്ഷമൻ
നിഗ്രഹത്തിന്നനുഗ്രഹത്തിനു
മീശ്വരൻ ധരണീധരൻ
കഷ്ടമെന്തിനുഴന്ന സമ്പ്രതി
തത്ര ചെന്നു നമിക്കെടോ
മാമുനേരിതി ഗിരമിപ്രകാരമഴ
കോട്ടു കേട്ടു മുനിപുംഗവൻ
ധാരണാനവ പരിതാപമോട്ടു മരി
യോട്ടു ചെന്നു നടകൊണ്ടുടൻ
ക്ഷീരവാരിധി തീരമെത്തി നര
കാന്തകം ബത പുരാന്തകം
ചാരുവാസതടി ചാരുശോഭമപി
വന്ദ്യ വന്ദ്യമിഹ പ്രണവീതാ
പാഹിപാഹി ലോകരക്ഷ പാഹിപാഹി പത്മേക്ഷണ
പാഹി പാഹി പയോജനിഭ പാലയ ശൌരേ
ദുർവ്വാസസ്സാമെന്നുള്ള ദുർവ്വാസനകൊണ്ടി
(ത്തൊരോ
ഒവിധം ബാലിശമായായുവിവല്ലഭ
ത്വൽപ്രിയനാമംബരീഷ നൃപനെന്നു കൽപി
(ച്ചല്പം
അപ്രിയം ഞാൻ ചെയ്തുപോയി ഉൽപലനേത്രാ-
ക്രോധം കൊണ്ടു ചെയ്തോരപരാധം പൊറുക്ക
(ക്ഷമിച്ചുനീ

സാധുവാം നിന്നായുധത്തി ബാധതീർക്കുന്നും-
നിയത സങ്കടവുമില്ല മിവന്നൊന്നും
കനിവോടു കേട്ടൊരു മുകിലണിവർണ്ണൻ
സന്നിധിശയനൻ വാരിജവദനൻ
മന്ദമാം പുഞ്ചിരിപൂണ്ടരുൾചെയ്തു-
ചരിക മഹാമുനിപുംഗവസുമതേ
ദുർവ്വാസസ്സതേ ശോകസ്യവിധേ
പരിചൊടറിഞ്ഞു ഭവാനുടെ ചേതസി
പെരുകുക മമ പരിതാപമശേഷം
നിരൂപിച്ചാലതി നിങ്ങൊരു കഴിവി-
ല്ലിവിടിക്കാ മതിനുള്ളൊരു വിഷമം
അവനീവരപരിവൃഢനെങ്കലുറച്ചൊരു
നിരുപമഭക്തിവിശേഷം കൊണ്ടും-
നിത്യം കനകകളത്രമപേക്ഷി-
ച്ചു തപസ്സുകൾ ചെയ്തീടുന്നൊരു
പാരിടപതിയൊടു കാരണമെന്ന്യേ
പാരുഷ്യം പല ചെയ്കനിമിത്തം
പാരം സങ്കടമിങ്ങിനെ തവഹൃദി
ഭവിക്കണമെന്നു നമക്കും പക്ഷം-
നിശ്ചലയായൊരു ഭക്തികലർന്നഥ
നിത്യമെന്നെ സേവിക്കുന്നൊരു
ഭക്തന്മാരുടെ ഭൃത്യൻ ഞാനതി-
നിന്നിഹ ഭേദം വരികയുമില്ല-
അത്രയുമല്ല പരത്രയമായതി-
ലോർത്താലിന്നിഹ നാഭാഗതനാം
ധാത്രീപതിയൊടു തുല്യൻ നമ്മുടെ
ഭക്തന്മാരിലൊരുത്തനുമില്ല-